

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 45/2022-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek obchodných spoločností **FAST PLUS, a. s.**, Na pántoch 18, Bratislava, IČO 35 712 783, a **BaSys SK, s. r. o.**, Stará Vajnorská 37/C, Bratislava, IČO 17 318 025, zastúpených **URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o.**, advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 241/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. októbra 2021 a doplnenou podaniami doručенými ústavnému súdu 15. novembra 2021, 15. decembra 2021 a 3. a 17. januára 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 241/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľky zároveň navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal každej z nich primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 300 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Sťažovateľky sa žalobou z 22. decembra 2014 domáhali proti žalovaným v 1. a 2. rade za účasti intervenienta na strane žalovaných (spolu ďalej len „žalovaní“) určenia vlastníckeho práva k trom kusom listinných kmeňových akcií znejúcich na meno spoločnosti SEWA, a. s. Konanie o podanej žalobe je okresným súdom vedené pod sp. zn. 25 Cb 241/2014. Vo veci samej okresný súd rozsudkom zo 14. novembra 2016 žalobu zamietol a žalovaným priznal proti sťažovateľkám nárok na náhradu trov konania, čo potvrdil aj Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 26. apríla 2018 (právoplatným 1. júna 2018) a žalovaným priznal proti sťažovateľkám plnú náhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľky podali 28. júna 2018 proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 29. apríla 2020 právoplatným 6. júla 2020 zamietol ako nedôvodné a žalovaným priznal náhradu trov dovolacieho konania.

3. Okresný súd uznesením z 5. februára 2021 uložil sťažovateľkám povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným trovy konania vo výške 4 413,39 eur, proti ktorému podali sťažovateľky v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej nebolo dosiaľ rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

4. Sťažovateľky podanie ústavnej sťažnosti odôvodnili konštatovaním, že konanie okresného súdu sa nepribližuje k právoplatnému skončeniu a definitívnemu nastoleniu právnej istoty medzi stranami sporu, „*a teda takéto konanie (i) nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty medzi sporovými stranami (ii) je zjavne nehospodárne a to najmä s poukazom na celkovú dĺžku konania, ako aj (iii) náklady na právne zastúpenie s tým spojené, a v neposlednom rade (iv) s vysokou mierou pravdepodobnosti konanie neskončí ani v najbližšej dobe, nakoľko porušovateľ stále nerozhodol právoplatne o trovách konania, čo predlžuje nastolenie právnej istoty medzi sporovými stranami a oddaľuje právoplatné a definitívne skončenie právnej veci a nastolenie stavu právnej istoty*“.

5. Podľa názoru sťažovateľiek ani po uplynutí viac ako šiestich rokov od podania žaloby nedošlo k právoplatnému skončeniu napadnutého konania, pretože nebolo rozhodnuté o trovách konania, pričom okresný súd mal súdny spis na rozhodnutie o nich k dispozícii od 28. mája 2020, keď mu bol vrátený dovolacím súdom, a teda mal dostatok času na to, aby právoplatne rozhodol o sťažnosti z 2. marca 2021 podanej sťažovateľkami proti uzneseniu okresného súdu z 5. februára 2021. Takého konanie považujú za neprípustné a ústavne nekonformné, pretože ide o maximálne jednoduchý úkon, ktorý má okresný súd vykonať, aby bolo napadnuté konanie skončené.

6. Poukazujúc na neprimeranú dĺžku napadnutého konania, sťažovateľky taktiež argumentujú, že „*neefektívne (ne)konanie zo strany porušovateľa spôsobuje u sťažovateľa zníženie dôvery v justíciu a sklamanie sa v (ne)činnosti všeobecných súdov Slovenskej republiky, ktoré by mali konať adekvátnou rýchlosťou a rovnováhou podľa charakteru daného sporu. Vzhľadom na vyššie uvedené je sťažovateľ toho názoru, že nárok na priznanie primeraného zadostučinenia vo výške, ktorú navrhol sťažovateľ je v celej miere opodstatnený a primeraný*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľiek o porušení ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, keďže o nimi podanej žalobe síce bolo právoplatne rozhodnuté, avšak o výške náhrady trov konania do podania ústavnej sťažnosti okresný súd nerozhodol, a to ani po uplynutí viac ako roka, odkedy mu bol spis vrátený dovolacím súdom.

8. Ústavný súd poznamenáva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje judikatúru a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno ich namietané porušenie posudzovať v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti spoločne (m. m. IV. ÚS 120/2018).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a aj z okresným súdom predloženej chronológie procesných úkonov v napadnutom konaní vyplýva, že najvyšší súd po právoplatnom skončení veci krajským súdom rozhodol o dovolaní podanom sťažovateľkami rozsudkom z 29. apríla 2020 (právoplatným 6. júla 2020). Z uvedeného vyplýva, že k nastoleniu právnej istoty vo veci samej došlo rozsudkom krajského súdu právoplatným 1. júna 2018 a pokiaľ ide o následné dovolacie konanie, vydaním rozsudku najvyššieho súdu a jeho doručením stranám sporu. Tým sťažovateľky dostali vecnú odpoveď na nimi podaný žalobný návrh, a to po právoplatnom skončení veci aj preskúmaním v rámci dovolacieho konania. Aj po právoplatnom skončení dovolacieho konania nepochybne pretrváva povinnosť všeobecného súdu konať o nadväzujúcich procesných otázkach, ako je napríklad aj rozhodnutie o trovách konania, resp. vykonanie potrebných úkonov súvisiacich s uplatnenými opravnými prostriedkami. Aj v tomto štádiu konania môžu vzniknúť zbytočné prieťahy. Sťažovateľky v ústavnej sťažnosti namietali nečinnosť okresného súdu práve výlučne v období po vrátení veci okresnému súdu dovolacím súdom s poukázaním na celkovú dĺžku konania od podania žaloby.

10. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019).

11. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

12. Vo veci sťažovateľiek ústavný súd zistil, že po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľiek bol spis 28. mája 2020 vrátený okresnému súdu. Po vykonaní procesných úkonov smerujúcich k správoplatneniu rozsudku najvyššieho súdu (jeho doručovanie) okresný súd vydal 5. februára 2021 uznesenie, ktorým rozhodol o výške náhrady trov konania, proti čomu podali sťažovateľky sťažnosť (z 2. marca 2021). Následne bola táto sťažnosť 1. apríla 2021 doručená na vyjadrenie žalovaným, ktorí sa k nej vyjadrili 16. apríla 2021. Do podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (15. októbra 2021) ubehlo 6 mesiacov, počas ktorých okresný súd o predmetnej sťažnosti nerozhodol. Uvedenú nečinnosť okresného súdu možno síce považovať za príčinu vzniku určitého priet'ahu v konaní, avšak tento priet'ah, zohľadňujúc tiež povahu veci, o ktorej okresný súd rozhoduje (výška náhrady trov konania, pozn.), podľa ústavného súdu nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľiek. Ako už totiž bolo uvedené, nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru a ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06).

13. V tejto súvislosti ústavný súd, prihliadajúc na judikatúru ESLP, konkrétne na jeho rozsudok v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11), ktorým ESLP okrem iného konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa teda aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote, konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 241/2014 týkajúci sa rozhodovania o výške trov konania sa zjavne nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

14. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v napadnutom konaní, vychádzajúc z citovanej judikatúry, ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu nie je poznačený priet'ahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako

ani práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľiek pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľiek v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu